

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců/soudkyň JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci žalobce:

žalobce: **IMEX Group s.r.o.**
se sídlem Ostrava, Nádražní 22
IČ 25829050
zastoupen: JUDr. Radkem Ondrušem
se sídlem Brno, Těsnohlídkova 9

proti
žalovanému: Ministerstvo průmyslu a obchodu
se sídlem Praha 1, Na Františku 32,

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 10.4.2015, čj: 51878/08/07400

takto:

- I. Rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 10.4.2015, čj: 51878/08/07400 se z r u š u j e a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15.695,- Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce JUDr. Radka Ondruše, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhá přezkoumání a zrušení rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu, kterým zamítl rozklad a potvrdil rozhodnutí

Shodu s prvopisem potvrzuje H. P.

Licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 7.11.2008, čj: 14965/08/07430/07400, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o vydání licence na vývoz vojenského materiálu do Gruzie.

2. Žalobce namítá, že jediným přezkoumatelným důvodem pro vydání rozhodnutí je nesouhlasné závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008, čj: 132575/2008-SZBP, potvrzené stanoviskem ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008, čj: 134953/2008-SZBP a na něj navazující stanovisko Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2.5.2014. Vzhledem k tomu, že Ministerstvo zahraničních věcí označilo jeho obsah jako utajovanou informaci ve stupni „vyhrazené“, nemohl žalobce podat písemné vyjádření, neboť není oprávněn ke tvorbě utajovaných informací. Žalobce je přesvědčen o tom, že utajení obsahu závazného stanoviska je ryze účelové ze strany žalovaného a že jediným cílem je ztížit procesní postavení žalobce ve správním řízení. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný nedůvodně zatajil část podkladů pro vydání rozhodnutí tak, aby žalobce nemohl proti stanovisku účinně brojit, čímž zkrátil práva žalobce na spravedlivý proces.
3. V souladu s rozhodovací praxí soudů uvedl žalobce, že nezpochybňuje oprávnění Ministerstva zahraničních věcí vydávat závazná stanoviska, avšak poukázal na to, že údaje uvedené v závazném stanovisku jsou formulovány naprosto obecně a nejsou opřeny o žádné zdroje, z nichž ministerstvo údaje čerpalo. Celé stanovisko je postaveno na nedostatku jistoty Ministerstva zahraničních věcí jakkoliv kvantifikovat či jinak specifikovat rizika, kdy právě neschopnost Ministerstva zahraničních věcí k výkonu této zákonem uložené povinnosti je hlavním důvodem vydání nesouhlasného stanoviska, které Ministerstvo zahraničních věcí odůvodňuje konfliktem mezi Ruskou federací a Gruzii v roce 2008 s tím, že existují zcela jednoznačné informace, které vývoz vojenského materiálu do Gruzie vylučují. Tyto informace však nikdo v řízení nespecifikoval, takže zůstaly toliko v nepřezkoumatelné podobě.
4. Žalobce vytýká žalovanému, že pouze převzal závěry závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, když konstatuje, že v roce 2008 byla v Gruzii nestabilní situace, na území Gruzie byla přítomna ruská vojska, kdy v důsledku migrace zde byla tíživá humanitární situace v souvislosti s návratem uprchlíků. Vývoz vojenského materiálu do Gruzie by podle něj byl v té době v příkrém rozporu se zahraničně politickými zájmy ČR, kdy pozastavení vývozu vojenského materiálu do Gruzie v roce 2008 deklarovaly i další členské země EU, které však žalovaný nespecifikuje. Namísto přezkoumatelné argumentace zde žalovaný pouze obecně formou prosté negace podotýká, že hodnocení zahraničně politických okolností vychází z údajů platných a známých v době jejich přijetí.
5. Žalobce je přesvědčen, že závěry žalovaného jsou v diametrálním rozporu s obecně známými skutečnostmi. Správní orgán rozhodoval podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí, tedy v květnu 2015. Žalovaný ale vycházel ze skutkového stavu v roce 2008, navíc podle stavu existujícího bezprostředně po gruzínském konfliktu s Ruskem v srpnu 2008, aniž se jakkoli vypořádal s hodnocením skutkového stavu v době rozhodování. Žalovaný se ani nepokusil vyzvat Ministerstvo zahraničních věcí k aktualizaci stanoviska. Žalovaný tak rozhodoval na základě nedostatečného zjištěného stavu věci, čímž porušil zásadu legitimního očekávání dle § 3 správního řádu.
6. Žalobce zdůraznil, že v současné době udržuje Česká republika s Gruzii čilé obchodní a politické styky, o čemž nasvědčují mimo jiné i obchodní cesty českých ústavních činitelů včetně cesty ministra zahraničí, což je zcela v rozporu s tvrzeními v napadeném závazném stanovisku. Gruzie sama není na seznamu embargovaných či jinak mezinárodně

diskriminovaných lokalit a vztahy se zeměmi EU a NATO lze označit jako těsné. Z otevřených zdrojů vyplynuly skutečnosti svědčící o působení misí NATO v regionu, což odůvodňuje předpoklad vývozu vojenského materiálu do Gruzie jinými členskými zeměmi NATO. Žalobce je přesvědčen, že v současné době neexistuje žádná právní ani mezinárodní politická překážka, ať již ve formě restrikce či denailu, která by vývozu předmětného vojenského materiálu do Gruzie bránila.

7. Žalobce je přesvědčen o tom, že žalovaný měl na základě námitky v rozkladu Ministerstvo zahraničních věcí vyzvat k předložení
 1. přesného označení listin, ze kterých své závěry získal
 2. přesné specifikace zdroje popř. instituce, která jím prezentované informace poskytla
 3. přesného odkazu na písemnosti poskytnuté zastupitelským úřadem s jeho označením, jakož i označením písemnosti, která dané informace obsahuje v případě, pokud podkladem stanoviska byla informace poskytnutá konkrétním zastupitelským úřadem.
8. Žalobce vytýká žalovanému, že se s námitkou nutnosti vyžádat správní spis Ministerstva zahraničních věcí ve věci předmětného závazného stanoviska vůbec nevypořádal. Nebo nalézací správní úřad vyžádal správní spis Ministerstva zahraničních věcí k předmětnému závaznému stanovisku a tento by provedl v rámci ústního jednání nebo postupem dle ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu ve spojení s ustanovením § 53 odst. 6 správního řádu mohl žalobce vznést svoje námitky do protokolu. Takto se mohl pouze ústně vyjádřit k obsahu závazného stanoviska bez znalosti podkladů, na jejichž základě bylo vydáno.
9. Žalobce nemůže vyloučit ani to, že Ministerstvo zahraničních věcí v rozporu s ustálenou praxí nevyžádalo stanovisko příslušného zastupitelského úřadu a vydalo stanovisko pouze na základě posouzení příslušné oprávněné úřední osoby. Z předmětného stanoviska nevyplývá existence konkrétního určitého a určitelného zahraničně politického či bezpečnostního zájmu České republiky na neudělení předmětné licence. Hodnotící úvahy pak neobsahuje ani napadené rozhodnutí nalézacího správního úřadu, když toto ani předmětné závazné stanovisko neobsahuje označení konkrétního či konkretizovaného zahraničně politického zájmu České republiky, se kterým by byl daný obchod s vojenským materiálem v rozporu. Žalobce namítá, že předmětné závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí je nepřezkoumatelné pro jeho nekonkrétnost.
10. Žalobce pak zdůraznil, že ze strany bezpečnostních orgánů státu jsou v Gruzii plně nebo aspoň obecně obvyklým způsobem respektována lidská práva, když nalézací správní úřad nedoložil přezkoumatelným způsobem opak. Ani k této námitce uvedené v rozkladu se žalovaný nevyjádřil. Neexistují ani žádné relevantní důvody domnívat se, že hranice mezi Gruzii a sousedními státy jsou propustné nad míru přiměřenou poměrům způsobem, který by odůvodňoval riziko, že předmětné zbraně mohou představovat hrozbu pro sousední státy. Žalobce dále vylučuje, že by předmětný vojenský materiál, jehož vývoz je plánován, sloužil k potlačování náboženských či politických svobod, když z dostupných otevřených zdrojů nezískal informace, že by v Gruzii k takovému útlaku docházelo. To ostatně netvrdí ani správní orgány a ani neprokazují. Ani s touto námitkou uvedenou v rozkladu se žalovaný nevypořádal.

11. Znovu pak zopakoval výše uvedenou námitku, že si měl žalovaný připojit správní spis Ministerstva zahraničních věcí, který byl povinen vést ohledně předmětného závazného stanoviska. Žalobce pak také namítal nesprávné zjištění skutkového stavu s tím, že správní orgány měly pro posouzení vnitřní stability země a dopadu obchodu na stabilitu daného regionu opatřit a vyžádat:
- správní spis Ministerstva zahraničních věcí vztahující se k danému závaznému stanovisku či přípisu
 - veškeré platné smlouvy o spolupráci, zejména v technické oblasti mezi ČR a Gruzii,
 - hodnocení ze strany Českého velvyslanectví v Gruzii, zejména pak zpracované memorandum k vnitřní situaci v Gruzii,
 - hodnocení situace v Gruzii ze strany příslušných orgánů EU a NATO, a to včetně hodnocení situace v regionu konečného užití
 - stanoviska ÚZSI, popř. Vojenské rozvědky o situaci v Gruzii a hodnocení tamní politické stability
 - přehled licencí k mezinárodnímu obchodu s vojenským materiálem do Gruzie vydanými v letech 2007-2015.
12. Předmětné návrhy na provedení dokazování ale žalovaný neakceptoval a neuvedl ani důvody, proč tak neučinil. Vytýká žalovanému, že za jediný podklad správního rozhodnutí považoval v podstatě nepřezkoumatelný přípis Ministerstva zahraničních věcí, který považoval za závazné stanovisko dotčeného správního úřadu dle ustanovení § 149 správního řádu, a to navíc za situace, kdy nebylo adresováno do předmětného správního řízení.
13. Z napadeného rozhodnutí navíc není patrné, které zájmy České republiky by byly předmětným obchodem dotčeny.
14. Žalobce namítá nepřezkoumatelnost a tím i nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí, neboť není zřejmé, jakými úvahami se správní úřad řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů, ani z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou argumentaci žalobce. Žalobce je přesvědčen, že namítané vady lze učinit toliko v nalézacím správním řízení a proto navrhl zrušení i rozhodnutí prvostupňového.
15. Závěrem pak žalobce shrnul, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, protože v jeho odůvodnění absentují nejen úvahy, jimiž se žalovaný, i nalézací správní úřad řídil při hodnocení podkladů rozhodnutí a při výkladu relevantních právních předpisů, ale též náležité vypořádání se s již ustálenou soudní judikaturou, s níž je napadené rozhodnutí v diametrálním rozporu.
16. Napadené rozhodnutí i prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem, na základě nedostatečně zjištěného stavu věci, kdy správní úřad, v daném případě Ministerstvo zahraničních věcí, aplikovalo výklad zahraničně politických zájmů ČR odlišně než v jiných skutkově obdobných případech. Správní orgán zavedl do právního řádu precedenční systém nepřezkoumatelného neurčitěho pojmu „zahraničně politické zájmy ČR“, které nejsou přezkoumatelné. Správní úřad navíc nezákonným utajením podkladů, na jejichž základě bylo napadené rozhodnutí vydáno, krátil práva žalobce na účast v řízení a tím porušil jeho právo na spravedlivý proces.

17. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě nejprve shrnul dosavadní průběh řízení. Poukázal na to, že povahou závazných stanovisek se zabývá rozhodnutí rozšířeného senátu NSS čj: 2 As 75/2009 ze dne 23.8.2011.
18. Obsah závazného stanoviska je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu, jemuž je závazné stanovisko určeno. Závazné stanovisko je ve smyslu § 50 odst. 1 správního řádu podkladem pro rozhodnutí, nevztahuje se však na něj zásada volného hodnocení podkladů pro rozhodnutí uvedená v § 50 odst. 4. Nejvyšší správní soud výslovně uvádí, že bylo-li v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Soudní přezkum obsahu závazných stanovisek je v souladu s článkem 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 soudního řádu správního. Žalovaný zdůraznil, že ministr průmyslu a obchodu v rozhodnutí o rozkladu plně respektoval názor Městského soudu v Praze uvedený v rozsudku sp.zn. 6 Ca 182/2009 ze dne 17.10.2013, když v souladu s § 149 odst. 4 správního řádu požádal o přezkoumání závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí s tím, že ministr zahraničních věcí následně původní stanovisko potvrdil a zároveň uvedl důvody, které v roce 2008 vedly Ministerstvo zahraničních věcí k vyjádření nesouhlasu s vývozem předmětného vojenského materiálu. Žalobce byl upozorněn před vydáním rozhodnutí na možnost nahlédnout do správního spisu, však neučinil tak. Správní orgán neměl jinou možnost než respektovat závazné stanovisko Ministerstva zahraničních věcí, rozklad žalobce zamítnut a rozhodnutí žalovaného potvrdit. Žalovaný dále zdůraznil, že posuzování skutkového stavu existujícího v roce 2015 by přicházelo v úvahu, pokud by se jednalo o nové řízení na základě nové žádosti a nikoli řízení na základě žádosti z roku 2008, jehož podstatou je přehodnocení závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí na základě procesních pochybení žalovaného, uvedených ve zrušujícím rozhodnutí soudu. Proto byl ministr zahraničních věcí požádán o přezkoumání původního závazného stanoviska a nikoli o stanovisko nové. Žalobce měl možnost si podle vývoje situace v Gruzii podat novou žádost o udělení licence, kterou by bylo zahájeno nové prvostupňové řízení. Zároveň pak požádal o přiznání náhrady nákladů řízení.
19. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že žalobce podal dne 31.3.2008 žádost o udělení vývozní licence vojenského materiálu – 20.000 kusů granátů 40 mm OG-7V do Gruzie. K této žádosti se vyjádřilo Ministerstvo zahraničních věcí stanoviskem ze dne 16.6.2008 č.j.: 115942/2008-SZBP, ve kterém uvedlo, že ze zahraničně politického hlediska nemá námitky pro vydání vývozní licence pro uvedenou dodávku do země konečného užití: Gruzie.
20. Dne 8.10.2008 bylo Ministerstvu průmyslu a obchodu doručeno stanovisko Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008 č.j.: 132728/2008-SZBP, aby v případě předmětné žádosti o licenci, ke které Ministerstvo zahraničních věcí vydalo souhlasné stanovisko, licence nebyla udělena a aby byla respektována změna stanoviska Ministerstva zahraničních věcí, které tímto bere zpět svůj předchozí souhlas. Ke zdůvodnění této žádosti je ve sdělení uvedeno, že situace v Gruzii je po vypuknutí gruzínsko-ruského ozbrojeného konfliktu v srpnu tohoto roku nadále velmi nestabilní. Na jejím území jsou stále přítomny jednotky Ruské federace a dochází k celé řadě vojenských incidentů. V současné době probíhá rozmisťování neozbrojené pozorovatelské monitorovací mise Evropské unie, jejímž cílem je monitorování implementace mezinárodního mechanismu pro dohled nad plněním šestibodového plánu a zajištění trvalého mírového řešení krize v Gruzii. Špatná humanitární situace a problémy s návratem uprchlíků a IDPs do zón konfliktu jsou jen dalšími aspekty velmi složité situace na

území Gruzie. Pozastavení vývozu do Gruzie deklarovaly i další členské státy EU. Za dané situace by dodávky vojenského materiálu mohly destabilizovat již tak křehkou situaci v zemi a byly by v příkrém rozporu se zahraničně politickými zájmy České republiky.

21. Dne 5.11.2008 poté ministr zahraničních věcí v reakci na dopis ministra průmyslu a obchodu uvedl, že považuje za právně neodůvodněný požadavek Ministerstva průmyslu a obchodu, že změna stanoviska může být respektována pouze rozhodnutím v přezkumném řízení. Zrušení či změna závazných stanovisek v přezkumném řízení podle § 149 správního řádu se týká nezákonných stanovisek. V daném případě se však nejedná o změnu stanoviska z důvodu jeho nezákonnosti, nýbrž z důvodu změny situace v zemi konečného užití. S ohledem na výše uvedené ministr zahraničních věcí uvedl, že trvá na neudělení licence. S odkazem na důvody uvedené ve stanovisku ze dne 6.10.2008 ministr zahraničních věcí vyslovil přesvědčení, že za dané situace by dodávky vojenského materiálu mohly destabilizovat situaci v zemi a byly by v rozporu se zahraničně politickými zájmy České republiky.
22. Na základě takto zjištěného stavu věci vydalo Ministerstvo průmyslu a obchodu dne 7.11.2008 rozhodnutí č.j.: 14965/08/07430/07400 MIPOX01EAPUK, kterým rozhodlo podle § 18 písm. c) zákona č. 38/1994 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon č. 38/1994 Sb.), že neuděluje společnosti IMEX GROUP s.r.o. licenci k vývozu vojenského materiálu – granátů r.40 mm OG-7V (SVM 4) do Gruzie, neboť tento vývoz není v současné době v souladu se zahraničně politickými zájmy České republiky. V odůvodnění rozhodnutí ministerstvo popsalo průběh řízení s tím, že vzhledem k nesouhlasnému závaznému stanovisku Ministerstva zahraničních věcí správnímu úřadu nezbylo, než rozhodnout o neudělení licence.
23. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce rozklad, ve kterém namítal zejména nezákonnou změnu závazného stanoviska Ministerstva zahraničních věcí a skutečnost, že prvostupňový správní orgán se nevypořádal s otázkou, proč považuje přípisy Ministerstva zahraničních věcí z 6.10.2008 za platné závazné stanovisko. Dále namítal i nesprávnost příslušného stanoviska, ze kterého správní orgán při vydání rozhodnutí o neudělení licence vycházel.

O rozkladu rozhodl ministr průmyslu a obchodu napadeným rozhodnutím tak, že rozklad zamítl a rozhodnutí licenční správy Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 7. listopadu 2008 č.j. 14965/08/07430/07400 potvrdil. V odůvodnění rozhodnutí ministr zrekapituloval dosavadní průběh řízení a k námitce nezákonného postupu při změně závazného stanoviska uvedl, že v daném případě se nejedná o změnu závazného stanoviska z důvodu jeho nezákonnosti, ale z důvodu nových skutečností rozhodných pro zemi konečného užití vyváženého vojenského materiálu, proto není možné na tento případ aplikovat ustanovení § 149 odst. 5 správního řádu. Vzhledem k tomu, že se v průběhu správního řízení zcela zásadně změnila situace v Gruzii, muselo Ministerstvo zahraničních věcí na tuto skutečnost přímo reagovat, proto postupovalo v tomto případě tak, že změnilo své původní závazné stanovisko. K námitce nekonkrétních a obecných důvodů ve změněném závazném stanovisku ministr průmyslu a obchodu uvedl, Ministerstvo průmyslu a obchodu není kompetentní k posuzování toho, zda Ministerstvo zahraničních věcí vycházelo při zpracování změny závazného stanoviska ze zcela zjištěného stavu dané věci. K posouzení otázek zahraničně politických v daném správním řízení je kompetentní z věcného hlediska právě tento dotčený správní orgán.

24. Proti rozhodnutí o rozkladu podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze a rozsudkem ze dne 17.10.2013, č.j: 6 Ca 182/2009 Městský soud rozhodnutí ministra průmyslu a obchodu ze dne 29.4.2009 zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Důvodem pro zrušení byla skutečnost, že žalovaný porušil ustanovení § 149 odst. 4 správního řádu, neboť ačkoli žalobce v podaném rozkladu napadal obsah závazného stanoviska, ministr průmyslu a obchodu si nevyžádal potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od ministra zahraničních věcí jako od orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska.
25. Dne 26.3.2014 požádal ministr průmyslu a obchodu ministra zahraničních věcí o přezkoumání stanoviska Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008, včetně následného požadavku ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008 o neudělení licence. Dne 2.5.2014 ministr zahraničních věcí sdělil žalovanému, že po přezkoumání stanoviska Ministerstva zahraničních věcí neshledal důvody pro provedení přezkumného řízení, neboť postup ministerstva byl zcela v souladu se zákonem. V případě předmětné žádosti 426/08 se nejednalo o změnu stanoviska z důvodu jeho nezákonnosti, nýbrž z důvodu změny situace v zemi konečného užití. Ministr zahraničních věcí tak potvrdil závěry uvedené v předchozích závazných stanoviscích. Kromě již uvedeného ohledně bezpečnostní nestabilní situace v Gruzii uvedl, že hodnocení zahraničně politických okolností, ze kterých ministerstvo vychází v závazných stanoviscích, zohledňuje vždy údaje známé a platné v době jejich přijetí. Ministr zahraničních věcí ale uvedl, že i ze zpětného pohledu je nucen potvrdit závažnost situace, která v Gruzii během srpnového konfliktu v roce 2008 vznikla, včetně jejího devastujícího humanitárního rozměru. Přítomnost ruských ozbrojených složek na území Gruzie, která tento konflikt spustila, si vyžádala stovky mrtvých a zraněných. Tisíce osob byly nuceny opustit své domovy, lidské a materiální škody byly vysoké. Fakta o průběhu konfliktu a jeho dopadu na gruzínské civilní obyvatelstvo lze jednoznačně vyčíslit z otevřených zdrojů. Je přesvědčen o tom, že stanoviska Ministerstva zahraničních věcí byla dostatečně konkrétní a přezkoumatelná. Poté zdůraznil, že politické napětí a bezpečnostní nestabilita v oblasti přetrvávaly i po ukončení bezprostředních bojů a že konflikt v Gruzii se až ke dni jeho vyjádření, nepodařilo vyřešit, neboť na jejím území jsou v Jižní Osetii a v Abcházii v současné době umístěna ruská vojska. Jejich nelegální přítomnost je již řadu let předmětem diplomatických jednání v Ženevě, kde za přispění Evropské unie probíhají rozhovory mezi Gruzii a Ruskem a Gruzii, Abchází a Jižní Osetií, jejichž cílem je situaci na jižním Kavkaze normalizovat a stabilizovat. Poslední 27 kolo se konalo ve dnech 25.-26. března 2014. Nejedná se tedy o nekonkrétní a nepřezkoumatelnou argumentaci. Závěrem uvedl, že i z pohledu dnešního, (tedy ke dni 2.5.2014 - pozn. soudu) se rozhodnutí o pozastavení čerpání licence na vývoz předmětného vojenského materiálu jeví jako naprosto opodstatněné. Česká republika je při rozhodování o udělování licencí na vývoz vojenského materiálu vázána společným postojem Rady EU 2008/944/SZBP a jeho 8. kritérii. Kritérium č. 3 ukládá členským státům Evropské unie zohlednit při svých vývozech vojenského materiálu vnitřní situaci v zemi konečného užití. Kritérium č. 4 dále ukládá posoudit navrhovaný vývoz z kontextu bezpečnostní situace s cílem zachování stability a zachování regionálního míru.
26. Dne 30.5.2014 žalovaný oznámil žalobci, že stanovisko ministra zahraničních věcí bylo založeno do správního spisu a žalobce byl poučen o tom, že před vydáním nového rozhodnutí o rozkladu má možnost do správního spisu nahlížet, z neutažovaných částí spisu si pořizovat výpisy a kopie a vyjádřit se ke shromážděným podkladům.

27. Dne 10.4.2015 vydal ministr průmyslu a obchodu nové rozhodnutí o rozkladu, ve kterém rozklad zamítl a rozhodnutí Ministerstva průmyslu a obchodu ze dne 7.11.2008 potvrdil. Ministr v rozhodnutí shrnul dosavadní průběh řízení, konstatoval obsah potvrzujícího stanoviska Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2.5.2014 a s ohledem na závěry zde uvedené konstatoval, že jsou splněny důvody pro zamítnutí rozkladu.
28. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě, při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (ustanovení § 75 s.r.s.) a dospěl po posouzení věci k závěru, že žaloba je částečně důvodná.
29. V první žalobní námitce žalobce namítá, že byl zkrácen na svém právu na spravedlivý proces, neboť nemohl podat písemné vyjádření k nesouhlasnému závaznému stanovisku Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008, čj: 132575/2008-SZBP, potvrzenému stanoviskem ministra zahraničních věcí ze dne 5.11.2008, čj: 134953/2008-SZBP a na něj navazujícímu stanovisku Ministerstva zahraničních věcí ze dne 2.5.2014, neboť jeho obsah Ministerstvo zahraničních věcí označilo jeho jako utajovanou informaci ve stupni „vyhrazené“.
30. Žalobcem tvrzené porušení práva ze správního spisu nevyplývá, neboť žádná z listin založených ve spise není označena v režimu „vyhrazené“, žalobce měl možnost se se všemi založenými listinami seznámit, k jejich obsahu se vyjádřit, když navíc obsah těchto listin byl velmi podrobně citován v napadeném rozhodnutí i v rozhodnutích jemu předcházejících. Soud považuje za nutné zdůraznit, že žalobce v podané žalobě výslovně uvedl, že neměl možnost se vyjádřit k výše uvedeným konkrétním stanoviskům vydaným Ministerstvem zahraničních věcí, tak jak jsou specifikovány datem vydání i spisovými značkami, neboť žalobce u jednání poukazoval na to, že kromě těchto listin existují i jiná stanoviska, která jsou utajená, a s těmi se seznámit nemohl. Taková skutečnost ale ze správního spisu nevyplývá. Proto soud dospěl k závěru, že námitka je nedůvodná, neboť žalobce byl minimálně dne 30.5.2014 upozorněn žalovaným na to, že do správního spisu bylo založeno stanovisko ministra zahraničních věcí a žalobce byl poučen o tom, že před vydáním nového rozhodnutí o rozkladu má možnost do správního spisu nahlížet, pořizovat si výpisy a kopie a vyjádřit se ke shromážděným podkladům. To, že měl žalobce možnost se s obsahem těchto stanovisek seznámit, je patrné i z to, že v podané žalobě z těchto stanovisek rozsáhle cituje. Žalovaný postupoval v souladu se správním řádem a nic nenasvědčuje tomu, že by byl žalobce na jeho právech zkrácen.
31. Další námitkou žalobce byla námitka směřující vůči obsahu závazných stanovisek Ministerstva zahraničních věcí, neboť údaje v něm uvedené jsou formulovány naprosto obecně a nejsou opřeny o žádné zdroje, z nichž ministerstvo údaje čerpalo. Tuto námitku soud neshledal důvodnou.
32. Při posouzení charakteru stanoviska Ministerstva zahraničních věcí vycházel soud ze závěrů Nejvyššího správního soudu, který např. v rozsudku ze dne 22.10.2009, č.j. 9 As 21/2009 – 150 (dostupný na www.nssoud.cz) uvedl, že stanovisko Ministerstva zahraničních věcí vydané podle ust. § 16 odst. 1 písm. a) a odst. 2 zákona č. 38/1994 Sb. má charakter závazného stanoviska ve smyslu ust. § 149 správního řádu.
33. Podle ust. § 149 správního řádu závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je

závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Správní orgány příslušné k vydání závazného stanoviska jsou dotčenými orgány. Správní orgán usnesením přeruší řízení, jestliže se dozvěděl, že probíhá řízení, v němž má být vydáno závazné stanovisko. Jestliže bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne. Jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků. Po dobu vyřizování věci nadřízeným správním orgánem správního orgánu, který je příslušný k vydání závazného stanoviska, lhůta podle § 88 odst. 1 neběží. Nezákonné závazné stanovisko lze zrušit nebo změnit v přezkumném řízení, k němuž je příslušný nadřízený správní orgán správního orgánu, který vydal závazné stanovisko. Jestliže správní orgán při své úřední činnosti zjistí, že jiný správní orgán učinil nezákonné závazné stanovisko, dá podnět správnímu orgánu příslušnému k přezkumnému řízení a vyčká jeho rozhodnutí. Zrušení nebo změna závazného stanoviska je v případě, že rozhodnutí, které bylo závazným stanoviskem podmíněno, již nabylo právní moci, důvodem obnovy řízení.

34. Úprava v ust. § 149 správního řádu se však, jak Nejvyšší správní soud zdůraznil v rozsudku ze dne 13. 8. 2009, č. j. 7 As 43/2009 - 52, dostupném na www.nssoud.cz, týká výlučně postupu „uvnitř“ správního řízení a žádným způsobem, a to ani nepřímou, neomezuje rozsah soudního přezkumu závazných stanovisek. V soudním řízení správním je proto tuto právní úpravu nezbytné aplikovat v kontextu ust. § 75 odst. 2, věty druhé, s. ř. s., podle kterého byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.
35. Městský soud z výše uvedených hledisek posoudil obsah závazných stanovisek a dospěl k závěru, že tato jsou dostatečně jednoznačná a konkrétní, aby z nich mohl žalovaný vycházet. Jak ze závazných stanovisek Ministerstva zahraničních věcí, tak i z potvrzujícího stanoviska ministra zahraničních věcí, jsou patrné důvody, které v roce 2008 vedly Ministerstvo zahraničních věcí k vyjádření nesouhlasu s vývozem předmětného vojenského materiálu.
36. V závazném stanovisku Ministerstva zahraničních věcí ze dne 6.10.2008 č.j.: 132728/2008-SZBP je výslovně uvedeno, že situace v Gruzii je po vypuknutí gruzínsko-ruského ozbrojeného konfliktu v srpnu tohoto roku nadále velmi nestabilní. Na jejím území jsou stále přítomny jednotky Ruské federace a dochází k celé řadě vojenských incidentů. V současné době probíhá rozmísťování neozbrojené pozorovatelské monitorovací mise Evropské unie, jejímž cílem je monitorování implementace mezinárodního mechanismu pro dohled nad plněním šestibodového plánu a zajištění trvalého mírového řešení krize v Gruzii. Špatná humanitární situace a problémy s návratem uprchlíků a IDPs do zón konfliktu jsou jen dalšími aspekty velmi složité situace na území Gruzie. Pozastavení vývozu do Gruzie deklarovaly i další členské státy EU. Za dané situace by dodávky vojenského materiálu mohly destabilizovat již tak křehkou situaci v zemi a byly by v příkrém rozporu se zahraničně politickými zájmy České republiky. Tyto závěry soud považuje za dostatečně konkrétní, neboť jsou zde uvedeny důvody, kvůli kterým ministerstvo nesouhlasné stanovisko vydalo.
37. Soud však shledal důvodnou námitku žalobce, že správní orgán měl rozhodovat podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí, tedy v květnu 2015. Nelze sice

souhlasit s argumentací žalobce zcela, neboť ten poukazuje na to, že žalovaný vycházel ze skutkového stavu v roce 2008 bezprostředně po gruzínském konfliktu s Ruskem v srpnu 2008, avšak z potvrzujícího stanoviska ministra zahraničních věcí ze dne 2.5.2014 je patrné, že ministr se zabýval i otázkou, zda se situace v Gruzii, která byla v roce 2008 velmi kritická, ke dni vydání tohoto potvrzujícího stanoviska změnila či zda je situace i nadále natolik závažná, že ani v roce 2014 nebylo možné vydat kladné stanovisko k vývozu zbraní do této země. K tomu uvedl, že přítomnost ruských ozbrojených složek na území Gruzie, která tento konflikt spustila, si vyžádala stovky mrtvých a zraněných, tisíce osob byly nuceny opustit své domovy, lidské a materiální škody byly vysoké. Přitom zdůraznil, že politické napětí a bezpečnostní nestabilita v oblasti přetrvávaly i po ukončení bezprostředních bojů a že konflikt v Gruzii se až ke dni jeho vyjádření, tedy k 2.5.2014, nepodařilo vyřešit, neboť jsou na jejím území v Jižní Osetii a v Abcházii v současné době umístěna ruská vojska. Jejich nelegální přítomnost je již řadu let předmětem diplomatických jednání v Ženevě, kde za přispění Evropské unie probíhají rozhovory mezi Gruzii a Ruskem a Gruzii, Abchází a Jižní Osetií, jejichž cílem je situaci na jižním Kavkaze normalizovat a stabilizovat. Poslední 27 kolo se konalo ve dnech 25.-26. března 2014.. Závěrem uvedl, že se nejedná o nekonkrétní a nepřezkoumatelnou argumentaci i že i z pohledu dnešního, (tedy ke dni 2.5.2014 - pozn. soudu) se rozhodnutí o pozastavení čerpání licence na vývoz předmětného vojenského materiálu jeví jako naprosto opodstatněné. Česká republika je při rozhodování o udělování licencí na vývoz vojenského materiálu vázána společným postojem Rady EU 2008/944/SZBP a jeho 8. kritérii. Kritérium č. 3 ukládá členským státům Evropské unie zohlednit při svých vývozech vojenského materiálu vnitřní situaci v zemi konečného užití. Kritérium č. 4 dále ukládá posoudit navrhovaný vývoz z kontextu bezpečnostní situace s cílem zachování stability a zachování regionálního míru.

38. Z výše uvedeného je patrné, že se ministr zabýval i aktuální situací v době vydání jeho závazného stanoviska a dospěl přezkoumatelným způsobem k závěru, že ani k 2.5.2014 nebylo možné s ohledem na stále nestabilní situaci v zemi kladné závazné stanovisko vydat.
39. Na základě uvedeného by bylo možné dospět k závěru, že ministr zahraničních věcí při přezkoumání původního odmítavého stanoviska ministerstva zohlednil i vývoj situace v Gruzii od roku 2008 a že tedy i žalovaný vycházel při vydání napadeného rozhodnutí ze závazného stanoviska, které sice konstatovalo stav a politickou situaci v Gruzii v roce 2008, nicméně se zabývalo i aktuální situací ke dni vydání tohoto potvrzujícího stanoviska, tedy k 2.5.2014, byť soud musí konstatovat, že by se ministr mohl aktuální situací zabývat podrobněji. Nelze ale odhlédnout od toho, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí až dne 10.4.2015, tedy téměř rok po té, co ministr zahraničních věcí vydal své stanovisko, a proto soud dospěl k závěru, že žalovaný rozhodoval na základě skutkového stavu, který v době vydání napadeného rozhodnutí již nebyl aktuální. Ministr zahraničních věcí ve stanovisku na podporu svého tvrzení o nestabilitě v zemi poukázal na tehdy probíhající diplomatická jednání v Ženevě, kde za přispění Evropské unie probíhaly rozhovory mezi Gruzii a Ruskem a Gruzii, Abchází a Jižní Osetií, jejichž cílem bylo situaci na jižním Kavkaze normalizovat a stabilizovat s tím, že poslední 27. kolo těchto jednání se konalo ve dnech 25.-26. března 2014. Ministr však již ale neuvedl, jaké konkrétní otázky byly při těchto jednáních řešeny, ani jak tato jednání z hlediska normalizace situace na Kavkaze dopadla. Soud je přesvědčen o tom, že žalovaný měl dán dostatečný časový prostor pro to, aby mohl posoudit stav ke dni vydání napadeného rozhodnutí. Ze správního spisu ale nevyplývá, že by žalovaný činil jakékoli úkony ke zjištění aktuálního stavu ke dni jeho rozhodování, a proto dospěl k závěru,

že námitka o neaktuálnosti závazného stanoviska je důvodná. Soud si je vědom toho, že žalovaný nemůže ovlivnit obsah závazného stanoviska, nicméně je nutné, aby dbal na to, aby stanovisko, které je podkladem jeho rozhodnutí, vycházelo z údajů, které budou přiměřeně aktuální v době vydání rozhodnutí žalovaného. Pokud žalovaný rozhodoval po téměř roce od vydání tohoto stanoviska, nelze dospět k jinému závěru, než, že závazné stanovisko v době vydání napadeného rozhodnutí aktuální nebylo a žalovaný tak rozhodoval na základě nesprávně zjištěného skutkového stavu. Proto soud tuto námitku shledal důvodnou.

40. Městský soud z výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto podle § 78 odst. 1 s.ř.s. žalobou napadené rozhodnutí zrušil a podle § 78 odst. 4 s.ř.s. věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
41. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanoveními § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci úspěšnému žalobci náleží náhrada nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému správnímu úřadu. Při výpočtu výše nákladů řízení vycházel soud z obsahu spisu, neboť žalobce ani jeho zástupce přes výzvu soudu žádné další skutečnosti, které by měly na určení nákladů řízení vliv, ve stanovené lhůtě neuvedl. Náklady řízení spočívají v nákladech souvisejících se zastoupením žalobce advokátem dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., za tři úkony právní služby po 3.100,- Kč (převzetí věci, sepsání žaloby a účast u jednání soudu) a tři režijní paušály po 300,- Kč. Náklady za právní zastoupení činí částku 10.200,- Kč. Advokát žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, a proto se s ohledem na § 57 odst. 2 s. ř. s. náhrada nákladů za zastoupení zvyšuje o částku odpovídající této dani (21 %), t.j. o 2.142,- Kč. Součástí nákladů je i zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000,- Kč. Celkem proto soud přiznal žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15.342,- Kč.

P o u č e n í:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. dubna 2018

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu